

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobců: J. K.
bytem X
(dále jen „žalobce“)

a

A. P.
bytem X
(dále jen „žalobkyně“)

zastoupeni Mgr. Ladislavem Robotkou, advokátem
sídlem Hlinky 155/86, 603 00 Brno

proti
žalovanému: Krajský úřad Kraje Vysočina
sídlem Žižkova 57, 587 33 Jihlava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 6. 2020, č. j. KUJI 53179/2020, sp. zn. OOSČ 246/2020 OOSC/83,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 6. 2020, č. j. KUJI 53179/2020, sp. zn. OOSČ 246/2020 OOSC/83, **s e ve výrocích III. a IV. z r u š u j e** a věc se v tomto rozsahu vrací žalovanému k dalšímu řízení.

- II. Žalovaný **je povinen** uhradit žalobcům náhradu nákladů řízení ve výši **19 068 Kč**, a to ve lhůtě do 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám jejich zástupce Mgr. Ladislava Robotky, advokáta se sídlem Hlinky 155/86, 603 00 Brno.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobci napadli u Krajského soudu v Brně (dále též „krajský soud“) svou žalobou rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 6. 2020, č. j. KUJI 53179/2020, sp. zn. OOSČ 246/2020 OOSC/83 (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž bylo ve výrocích III. a IV. zamítnuto jejich odvolání proti výrokům II. 1) a III. 1) a 2) rozhodnutí Městského úřadu Velké Meziříčí, odboru správního (dále též „prvostupňový orgán“ nebo „správní orgán I. stupně“), ze dne 2. 12. 2019, č. j. SPR/127383/2019-krejs/23715/2019 (dále též „prvostupňové rozhodnutí“ nebo „rozhodnutí o přestupku“).
2. Ve výroku II. 1) prvostupňového rozhodnutí byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku proti občanskému soužití podle ust. § 7 odst. 1 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o některých přestupcích“), kterého se měl dopustit tím, že dne 2. 7. 2019 kolem 16:35 hod., v domě na adrese X, ve X, ve dveřích do chodby domu a v chodbě, při vzájemné potyčce, společně se žalobkyní fyzicky napadli V. K., nar. X, způsobili jí drobná poranění (tržnou ránu na hlavě, obražení břicha, levé strany kyčle, levé strany páteře a drobné oděrky v oblasti pravého předloktí), kdy si tato poranění vyžádala lékařské ošetření a pracovní neschopnost v trvání od 4. 7. 2019 do 21. 7. 2019, a V. K. byla způsobena majetková škoda ve výši 8 482 Kč za ušlý výdělek, čímž jí žalobce ublížil na zdraví.
3. Za spáchání výše uvedeného přestupku byla žalobci uložena pokuta ve výši 5 000 Kč a povinnost uhradit náhradu nákladů řízení ve výši 1 000 Kč.
4. Ve výroku III. 1) a 2) prvostupňového rozhodnutí byla žalobkyně uznána vinnou ze spáchání přestupků proti občanskému soužití podle ust. § 7 odst. 1 písm. a) a b) zákona o některých přestupcích, kterých se měla dopustit tím, že dne 2. 7. 2019 kolem 16:35 hod., v domě na adrese X, ve Velkém Meziříčí, ve dveřích do chodby domu a v chodbě, při vzájemné potyčce, společně se žalobcem fyzicky napadli V. K., nar. X, způsobili jí drobná poranění (tržnou ránu na hlavě, obražení břicha, levé strany kyčle, levé strany páteře a drobné oděrky v oblasti pravého předloktí), kdy si tato poranění vyžádala lékařské ošetření a pracovní neschopnost v trvání od 4. 7. 2019 do 21. 7. 2019, a V. K. byla způsobena majetková škoda ve výši 8 482 Kč za ušlý výdělek, čímž jí žalobkyně ublížila na zdraví. Současně žalobkyně paní V. K. úmyslně hrubě urazila na cti tím, že jí nazvala „kurvou blbou“, „zmrdem“ a „pizdou“.
5. Za spáchání výše uvedeného přestupku byla žalobkyni uložena pokuta ve výši 1 000 Kč a povinnost uhradit náhradu nákladů řízení ve výši 1 000 Kč.

II. Napadené rozhodnutí

6. V rámci odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný nejprve zrekapituloval obsah správního spisu a dosavadní průběh řízení, přičemž dospěl k závěru, že odvolání žalobců nejsou důvodná. Ohledně přestupku paní V. K. podle ust. § 7 odst. 1 písm. c) bod 4 zákona o některých přestupcích se žalovaný ztotožnil se závěry prvostupňového

orgánu, protože bylo spolehlivě prokázáno, že paní V. K. žalobkyni táhla silou za vlasy ven, aniž by ji v danou chvíli něco hrozilo. Ve vztahu k námitkám žalobců žalovaný dále zdůraznil, že všechny přestupky byly spáchány v souvislosti se sporem žalobce a paní V. K. ohledně spoluvlastnického práva k předmětné nemovitosti, která je stále součástí SJM, přestože manželství žalobce a paní V. K. již bylo rozvedeno. Současně není mezi žalobcem a paní V. K. shoda na tom, zda a jak se dohodli stran užívání nemovitosti, v jejíchž prostorách byly přestupky spáchány.

7. Co se týče přestupku spáchaného žalobcem, nelze podle žalovaného dospět k závěru, že se jednalo o jednání v mezích nutné obrany. Důvodem je skutečnost, že žalobce neměl žádné zákonné právo bránit paní V. K. v přístupu do nemovitosti (nepředat ji klíče od vstupních dveří), kterou má ve spoluvlastnictví. O nutnou obranu by se jednalo pouze v případě odvracení útoku na život, zdraví nebo majetek. Z okolností případu je nicméně zřejmé, že paní V. K. při vstupu do nemovitosti nemohla útočit na vlastní majetek. Stejně tak neusilovala o něčí život nebo zdraví, resp. nevedla žádný útok vůči žalobci, přičemž žalobkyni chytla a tahala za vlasy až ve chvíli, kdy byla vytlačována ze dveří. Žalobce sice mohl jednat ve skutkovém omylu, ale to by ho odpovědnosti za spáchání přestupku z nedbalosti nezprostito. Z pořízeného videozáznamu je zřejmé, že žalobce musel vyvinout značné fyzické úsilí k tomu, aby paní V. K. zabránit ve vstupu do dveří a následně ji za pas vyvlekl z domu, čímž došlo k poranění podle lékařské zprávy, tedy k namožení levé kyčle, k bolesti bederní páteře atd.
8. Stejně jako žalobce, ani žalobkyně podle žalovaného nejednala při spáchání přestupků v nutné obraně. Na základě provedeného dokazování lze naopak dospět k závěru, že to byla právě žalobkyně, která v určitou chvíli oběma rukama (rovněž v oblasti krku) zabránila paní V. K. v přístupu do vnitřní části domu, aniž by ta v daný okamžik použila jakékoliv násilí, a to výjma toho, že se snažila vytrhnout ze sevření žalobců a dostat se dovnitř. Současně se žalovaný ztotožnil s prvostupňovým orgánem v tom, že na pořízených videozáznamech je slyšet, jak žalobkyně paní V. K. úmyslně nazvala „kurvou blbou“, „zmrdem“ a „pizdou“, přičemž se nepochybně jedná o hrubé, vulgární a dehonestující urážky ve smyslu ust. § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích.

III. Žaloba

9. Krajský soud předně uvádí, že žalobce a žalobkyně původně podaly žalobu proti dotčeným výrokům napadeného rozhodnutí samostatně, přičemž až následně byla obě řízení spojena ke společnému projednání pod sp. zn. 33 A 47/2020, a to usnesením zdejšího soudu ze dne 10. 9. 2020, č. j. 33 A 47/2020-16. S ohledem na podobnost a věcnou souvislosti uplatněných námitek žalobce a žalobkyně proto krajský soud přistoupí k jejich souhrnnému vymezení.
10. V žalobách bylo namítáno, že správní orgány nesprávně vycházely z toho, že se ze strany paní V. K. nemohlo jednat o útok na majetek, protože má sice ve spoluvlastnictví předmětnou nemovitost, ale nikoliv svazek klíčů žalobce, o jejichž získání usilovala. Současně se paní V. K. snažila dostat za použití fyzického a verbálního násilí do částí předmětné nemovitosti, ve kterých nežije, a které žalobci jako soukromý prostor společně obývají. Takto postupovala přesto, že žalobce se nejprve snažil dveře dovřít, a to s cílem zachování klidu obou zúčastněných stran.

11. Kromě toho správní orgány dostatečně nezohlednily okolnosti a mechanismus vzniku poranění paní V. K. , včetně tržné rány na obličeji, k čemuž mělo dojít vlivem úderu hrnkem ze strany žalobkyně až ve chvíli, kdy paní V. K. svůj útok vystupňovala a žalobkyni v předklonu silou tahala za vlasy. Je pochopitelné, že žalobkyně byla vlivem útoku paní V. K. dezorientovaná, přičemž se vlivem obranného reflexu a rychlého sledu událostí pouze náhodně ohnala hrnkem do prostoru. Její jednání proto nelze považovat za zcela zjevně nepřiměřené, natož za situace, kdy se paní V. K. nachází po většinu času mimo záběr kamery, pročez není přesně zjiitelné, jaká byla skutečná intenzita jejího útoku.
12. Co se pak týče verbálních projevů žalobkyně na adresu paní V. K. , ty mohou být podle doktrinního výkladu považovány za součást nutné obrany. Drobné odchýlení od zásad slušnosti by nemělo být postihováno v rovině správního trestání. Žalobkyně navíc zpochybňuje, že by paní V. K. nazvala „kurvou blbou“, „zmrde“ a „pizdou“. Jedná se o nepřesné vyjádření oddělených výroků, které ve skutečnosti nezazněly. Žalobkyně nejprve použila slovní obrat „ty krávo blbá“, což byla instinktivní reakce na nepředvídatelný útok paní V. K. . Výrok „zmrde“ nebyl poté pronesen žalobkyní, ale paní V. K. , což lze těžko rozpoznat z důvodu nízké kvality záznamu. Naopak výrok „pizda“ byl sice žalobkyní pronesen, ale směrem k žalobci v době uzavírání dveří. Přestože tedy výrazy „krávo blbá“ a „co je to za pizdu“ z úst žalobkyně zazněly, měly by být hodnoceny v kontextu okolností případu, včetně intenzity útoku paní V. K. .
13. Z provedeného dokazování poté nelze dovozovat ani napadení paní V. K. ze strany žalobce, popř. spojovat jeho jednání s újmou na zdraví, která jí měla být způsobena. V této souvislosti bylo namítáno, že žalobce sám přivolal policejní hlídku a zajistit poskytnutí kamerového videozáznamu, což svědčí o tom, že se spolu se žalobkyní necítili být v postavení útočníků, resp. osob dopouštějících se přestupku. Ve vztahu k posouzení jednání žalobce je navíc nutné zohlednit, že reagoval na agresivní jednání paní V. K. , aniž by měl dostatek času předejít následnému konfliktu dotazem či domluvou. Stejně tak žalobce neměl v daném prostoru možnost k tomu, aby se útoku paní V. K. na právem chráněný zájem (majetek a soukromí) bránil méně intenzivním způsobem. Co se dále týče výše uložené pokuty, nelze hodnotit jako přítěžující okolnost, že žalobce paní V. K. bránil ve vstupu do objektu, což je skutek, ohledně kterého bylo přestupkové řízení zastaveno (výrok II. 2) prvostupňového rozhodnutí).
14. Tvrzený přestupek žalobce spočívající v napadení paní V. K. navíc nelze spáchat ve spolupachatelství, přičemž je stran hodnocení jeho závažnosti nezbytné vzít do úvahy rovněž předcházející jednání paní V. K. . Ta ostatně požaduje po žalobcích náhradu ušlého výdělku a bolestného ve výši, která několikanásobně převyšuje výši uložené pokuty, což může mít pro žalobce zásadní finanční dopady. Ačkoliv pak byla paní V. K. se svým nárokem na náhradu škody odkázána do občanskoprávního řízení, byl prvostupňovým rozhodnutím nastolen stav, kdy může mít prospěch z vlastního protiprávního jednání, a to na úkor žalobců. Závažnost způsobené újmy na zdraví je nutné konfrontovat s pořízenými videozáznamy, ze kterých je zřejmé, že paní V. K. po incidentu odchází z domu a standardně odjíždí jako řidič motorového vozidla.
15. S ohledem na výše uvedené žalobci navrhli, aby krajský soud napadené a prvostupňové rozhodnutí zrušil, uložil žalovanému povinnost k náhradě nákladů soudního řízení a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

16. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že s podanou žalobou nesouhlasí. Podle jeho názoru je napadené rozhodnutí věcně správné, přičemž bylo vydáno v souladu se zákonem. K jednotlivým žalobním námitkám se žalovaný nevyjádřil. Krajskému soudu poté navrhl, aby žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V. Skutečnosti zjištěné ze správního spisu

17. Krajský soud připomíná, že přestupkové řízení bylo původně vedeno rovněž ohledně skutku spočívajícího v tom, že paní V. K. měla poškodit kamerový systém žalobce instalovaný v domě a žalobce měl naopak žalobkyni neoprávněně bránit v přístupu do domu, který má ve spoluvlastnictví. Přestupky paní V. K. nicméně nejsou předmětem tohoto soudního řízení, přičemž přestupkové řízení bylo stran výše popsaného skutku žalobce zastaveno. Z toho důvodu se zdejší soud bude zabývat pouze přestupky a souvisejícími okolnostmi týkajícími se výroků prvostupňového a napadeného rozhodnutí, které byly žalobou napadeny.
18. V tomto ohledu se ve správním spisu nachází zejména oznámení přestupku ze dne 9. 7. 2019, úřední záznam z místa, úřední záznam o podání vysvětlení žalobkyně ze dne 3. 7. 2019 a úřední záznam o podání vysvětlení paní V. K. z téhož dne, včetně kopie lékařské zprávy a rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti. Kromě toho je součástí spisové dokumentace nejen fotodokumentace zranění paní V. K., ale také fotografie a videozáznamy obsažené na elektronickém nosiči dat (CD), na kterých je sekvenčně zachycen průběh konfliktu mezi žalobci a paní V. K. .
19. Na základě těchto podkladů bylo zahájeno přestupkové řízení a nařízeno ústní jednání na den 24. 9. 2019. Během jeho průběhu byl proveden důkaz obsahem správního spisu. Na výzvu správního orgánu I. stupně se dále k věci postupně vyjádřily osoby obviněné ze spáchání přestupků. Paní V. K. uvedla, že ji žalobce táhl ze schodů a poškrábal ji na ruce. Žalobkyně ji poté kopala, držela za vlasy a nadávala do psychopatů a „zmrdů“. V této souvislosti právní zástupce paní V. K. poukázal na skutečnost, že videozáznam poskytnutý žalobcem není úplný, neboť nezachycuje fyzické a verbální napadání ze strany žalobkyně. K tomu paní V. K. doplnila, že žalobci před konfliktem sdělila, že se chce dostat do domu, který s ním má ve spoluvlastnictví, což je jí dlouhodobě znemožněno tím, že žalobce vyměnil zámek od vchodových dveří a ovladač od vrat do průjezdu nefunguje. Současně paní V. K. trvala na uplatněném nároku náhrady škody za ušlý výdělek, který jí vznikl v důsledku dočasné pracovní neschopnosti.
20. Žalobce k věci zejména uvedl, že v rozhodný den seděl se žalobkyní na dvoře předmětné nemovitosti, přičemž paní V. K. v odpoledních hodinách šla do zadní části domu, kde má uzamčené vlastní věci. Žalobci se poté přesunuli do části domu obývané žalobcem, kdy v danou chvíli měla přiběhnout paní V. K., která požadovala, aby si žalobce „odtáhl ty krámy“. Žalobce se snažil dát klíče do zámku zevnitř, ale ty spadly na zem v okamžiku, kdy se je paní V. K. snažila sebrat. Oba se žalobcem se nacházeli na zemi, přičemž žalobce klíče uchopil a snažil se zavřít dveře. Paní V. K. mu však kliku vytrhla a násilím se snažila dostat dovnitř. Současně vykřikovala, že v domě dlouhodobě bydlí a žalobkyně je zlodějka. Následně měla žalobkyni chytout za vlasy a táhnout ji do průjezdů. Žalobce je toho názoru, že jednal v nutné obraně, když se jí snažil ve vstupu dovnitř zabránit, aby tak chránil žalobkyni a své soukromí. Co se týče

zranění paní V. K. , to podle žalobce neodpovídá průběhu incidentu. Ve vztahu k pořízenému videozáznamu poté žalobce doplnil, že je kompletní, protože kamera nahrává pouze sekvence v trvání několika sekund, a to ve vazbě na detekci pohybu.

21. Dále se k věci vyjádřila žalobkyně. Konkrétně uvedla, že paní V. K. ji v předklonu vytáhla za vlasy do průjezdu, kde jsou dva schody, přičemž ji přitom mlátila pěstmi do hlavy. V důsledku toho měla žalobkyně vyrvaný chumáč vlasů a bouli na hlavě, což viděla rovněž policie. Žalobkyně připustila, že v rámci obrany možná neúmyslně a bez dostatečného přehledu mávla do prostoru hrnkem, který držela v ruce. Žalobce se snažil paní V. K. odtrhnout. Ta se následně smála a říkala, že půjde k doktorovi. Kromě toho žalobkyně potvrdila, že použila slovní výraz „co je to za pizdu“, čímž však nechtěla paní V. K. urazit, neboť to říkala směrem k žalobci. Stejně tak paní V. K. nazvala „krávou blbou“, avšak v době, kdy ji mlátila do hlavy. Výraz „zmrde jeden“ naopak použila paní V. K. , což je z videozáznamů patrné.
22. Následně bylo vydáno rozhodnutí o přestupku. Z hlediska zjištění skutkového stavu věci prvostupňový orgán považoval za rozhodný důkaz pořízené videozáznamy. Z nich je podle něj patrné, že paní V. K. se opakovaně násilím snažila vniknout do části domu obývané žalobcem, aniž by měla snahu zaklepat nebo sdělit, co chce. Konkrétně prudce trhla dveřmi, které se žalobce snažil zamknout. Současně měl správní orgán za prokázané, že paní V. K. táhla žalobkyni silou za vlasy ve chvíli, kdy jí nic nehrozilo, v důsledku čehož došlo k vytržení vlasů a vzniku boule na hlavě žalobkyně. Mechanismus vzniku poranění žalobce na ruce se naopak nepodařilo spolehlivě prokázat. Paní V. K. se nicméně podle správního orgánu I. stupně svým jednáním dopustila přestupku podle ust. § 7 odst. 1 písm. c) bod 4 zákona o některých přestupcích, když úmyslně a hrubě narušila občanské soužití.
23. Co se poté týče jednání žalobkyně, bylo podle prvostupňového orgánu prokázano, že udeřila paní V. K. hrnkem do hlavy v době, kdy ji táhla za vlasy do průjezdu, v důsledku čehož jí způsobila tržnou ránu v obličeji. Mechanismus vzniku dalších zranění nelze spolehlivě zjistit, včetně toho, jaké z nich způsobil přímo žalobce. Přesto lze dle názoru prvostupňového orgánu dospět k závěru, že žalobci napadli paní V. K. , čímž jí z nedbalosti ublížili na zdraví. V této souvislosti správní orgán odmítl argument žalobce, že jednal v nutné obraně, protože se fyzickému konfliktu nesnažil nijak předejít dotazem nebo tím, že by paní V. K. jako spolumajitelce ve vstupu do domu nebránil, což by ho nijak neohrozilo. Z její strany se totiž nejednalo o hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný zákonem. Stejně tak měl prvostupňový orgán za prokázané, že žalobkyně paní V. K. nazvala „kurvou blbou“, „zmrdem“ a „pizdou“, což jsou hrubé, vulgární a dehonestující výrazy, v důsledku kterých se paní V. K. důvodně cítila uražena na cti.
24. Proti dotčeným výrokům prvostupňového rozhodnutí podali žalobci odvolání, ve kterém mimo jiné namítali nedostatky stran hodnocení provedených důkazů (posuzování mechanismu vzniku zranění paní V. K.). Současně argumentovali tím, že jejich jednání nelze s ohledem na okolnosti případu posuzovat jako obranu, která byla zjevně nepřiměřená. Jelikož prvostupňový orgán nepovažoval odvolání žalobců za důvodná, postoupil je spolu se správním spisem žalovanému, který vydal napadené rozhodnutí.

VI. Posouzení věci krajským soudem

25. Krajský soud předně posuzoval, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s. ř. s.).
26. V souladu s ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
27. Soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. bez nařízení ústního jednání.
28. **Žaloba je důvodná.**
29. Krajský soud předně uvádí, že žalobci mimo jiné namítali, že správní orgány se v kontextu jejich argumentace dostatečně nezabývaly okolnostmi vzniku konfliktu a následného poranění paní V. K. , a to ve vazbě na možné uplatnění institutu nutné obrany, na čemž byla obhajoba žalobců založena. Z toho důvodu se zdejší soud nejprve zabýval tím, zda je napadené rozhodnutí přezkoumatelné, protože se v opačném případě jedná o vadu, ke které se přihlíží z úřední povinnosti, a která má za následek nejen zrušení napadeného rozhodnutí, ale také omezení rozsahu soudního přezkumu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2004, č. j. 5 A 157/2002-35; odkazovaná rozhodnutí NSS jsou dostupná na www.nssoud.cz).
30. Z pojmového hlediska je možné považovat rozhodnutí za nepřezkoumatelné nejen z důvodu jeho nesrozumitelnosti, a to ve vztahu k výroku, odůvodnění či vymezení účastníků řízení, ale také kvůli nedostatku důvodů rozhodnutí. Typicky se jedná o případy, kdy jsou v řízení zohledněny nezjišťované skutečnosti nebo nemá formulace skutkových závěrů oporu ve spisu, popř. pokud správní orgán v odůvodnění rozhodnutí řádně a při zohlednění všech okolností případu nezdůvodní, proč považoval tvrzení a námitky účastníka řízení za liché, mylné nebo vyvrácené (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, a ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75).
31. Podle názoru zdejšího soudu je napadené rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti zatíženo, a to z následujících důvodů. Za nespornou lze považovat skutečnost, že mezi žalobci a paní V. K. došlo ke vzniku fyzického konfliktu poté, co se snažila dostat do vnitřních prostor objektu, který má ve spoluvlastnictví se žalobcem, resp. se svým bývalým manželem. Průběh konfliktu je poté částečně (sekvenčně) zachycen na pořizovaných videozáznamem. Žalobci nicméně v průběhu správního řízení a v rámci následně podaných odvolání shodně argumentovali stejně jako v žalobě zejména tím, že se nedopustili přestupků proti občanskému soužití ve smyslu ust. § 7 odst. 1 písm. b) zákona o některých přestupcích, protože jednali v mezích nutné obrany.
32. Institut nutné obrany jako jedna z okolností vylučujících protiprávnost je pro účely přestupkového řízení zakotven v ust. § 25 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nový přestupkový zákon“), podle kterého platí, že: *„Čin jinak trestný jako přestupek není přestupkem, jestliže jím někdo odvrací přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný*

zákonem.“ Ve druhém odstavci téhož ustanovení zákona je poté stanoveno, že „*nejde o nutnou obranu, byla-li tato obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.*“

33. Správní orgány pracovaly s výše uvedeným ustanovením zákona v rámci odůvodnění prvostupňového a napadeného rozhodnutí, přičemž shodně dospěly k závěru, že jednání žalobců a s ním spojený vznik újmy na zdraví paní V. K. nelze kvalifikovat jako nutnou obranu, neboť se nejednalo o odvracení přímo hrozícího nebo trvajícího útoku na právem chráněný zájem, resp. na život, zdraví nebo majetek. V této souvislosti správní orgány vycházely především z toho, že paní V. K. legitimně usilovala o vstup do vnitřních prostor domu, který má ve spoluvlastnictví, přičemž v danou chvíli bezprostředně neohrožovala ani jednoho ze žalobců na životě nebo zdraví. Ačkoliv prokazatelně táhla žalobkyni za vlasy, stalo se tak až poté, co byla ze strany žalobců nedobrovolně vytlačována z vnitřních prostor domu. Nebyl proto dán důvod k tomu, aby žalobci paní V. K. znemožnili vstup do objektu, popř. neřešili vzniklou situaci jiným (nenásilným) způsobem.
34. Je tedy zřejmé, že správní orgány v případě žalobců vyloučily možnost uplatnění institutu nutné obrany proto, že se nemohlo jednat o odvracení přímo hrozícího nebo trvajícího útoku paní V. K. na zájem chráněný zákonem. V důsledku toho již logicky postrádalo smysl zabývat se podrobně tím, zda se (ne)jednalo o obranu zcela zjevně nepřiměřenou, protože obrana může směřovat pouze proti nějakému útoku, byť ten může mít nejen různý charakter, ale také menší či větší intenzitu.
35. V tomto ohledu krajský soud uvádí, že argumentace správních orgánů není konzistentní a místy působí rozporuplným dojmem. Ačkoliv není v tomto řízení úkolem soudu, aby posuzoval přestupkovou odpovědnost paní V. K., nelze odhlédnout od skutečnosti, že prvostupňovým rozhodnutím bylo autoritativně rozhodnuto o vině a trestu za přestupky spáchané všemi na konfliktu zúčastněnými osobami, tedy jak žalobcem a žalobkyní, tak paní V. K. . Současně je zřejmé, že všechny přestupky se zakládaly na stejném skutkovém ději, přičemž správní orgány při jeho hodnocení a právním posouzení formulovaly své úvahy nikoliv izolovaně, tedy ke každému přestupkovému jednání zvlášť, ale naopak ve vzájemné souvislosti.
36. Je tedy zarážející, že správní orgány k argumentaci a námitkám žalobců ohledně jednání v nutné obraně shodně dospívají k závěru, že paní V. K. žádný právem chráněný zájem neohrožovala, ale současně při posouzení její přestupkové odpovědnosti vycházejí z toho, že celý incident v podstatě vyvolala, když se bez jakéhokoliv sdělení opakovaně a násilím snažila dostat do vnitřních prostor domu, čímž měla úmyslně narušit občanské soužití jiným hrubým jednáním, tedy dopustit se přestupku podle ust. § 7 odst. 1 písm. c) bod 4 zákona o některých přestupcích.
37. Pokud by v případě paní V. K. nebylo spolehlivě prokázáno ohrožení či porušení nějakého právem chráněného zájmu, nebylo by pochopitelně na místě uznat ji vinnou ze spáchání přestupku. Za právem chráněný zájem nelze považovat výlučně život, zdraví nebo majetek, jak bylo v odůvodnění prvostupňového a napadeného rozhodnutí stran hodnocení naplnění podmínek nutné obrany žalobců zjednodušeně předestřeno, ale také samotné občanské soužití, jehož narušení bylo paní V. K. kladeno za vinu. Nelze tedy vyloučit, že žalobci svým jednáním útok na dotčený právem chráněný zájem odvraceli, což bylo ze strany prvostupňového orgánu bez dostatečných důvodů a

priori odmítnuto. Jelikož žalovaný tento postup aproboval, zatížil odůvodnění napadeného rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti [§ 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.].

38. Nad rámec uvedeného musí dát krajský soud žalobci za pravdu v tom, že vůči jeho osobě jako pachateli nebylo spáchání přestupku ust. § 7 odst. 1 písm. b) zákona o některých přestupcích spolehlivě prokázáno. Na pořízených videozáznamech je zachyceno pouze to, jak žalobce paní V. K. přidržuje kolem pasu ve chvíli, kdy se v souladu se skutkovými závěry správních orgánů snaží násilně dostat do vnitřních prostor domu. Naopak není jinak zdokumentováno, co se mezi žalobcem a paní V. K. stalo v průjezdu (prostoru přede dveřmi), kde se měl konflikt rovněž odehrávat.
39. V odůvodnění prvostupňového rozhodnutí je poté výslovně uvedeno, že nelze jednoznačně dovodit a rozlišit, jaké zranění žalobce paní V. K. způsobil. S tímto závěrem se sice krajský soud plně ztotožňuje, ale na rozdíl od správních orgánů je toho názoru, že objektivní nemožnost zjistit mechanismus vzniku zranění paní V. K. nemůže být v souladu se zásadou *in dubio pro reo* kladena k tíži žalobce. Stejně tak nemůže být vina žalobce stavěna výlučně na lékařské zprávě, neboť se vyjma popisu události ze strany pacientky (paní V. K.) kvalifikovaně vyjadřuje toliko ke zdravotním následkům, nikoliv k jejich příčině. I bez odborných znalostí lze pak dospět k závěru, že jednání žalobce, které je na videozáznamu přímo zachyceno, nemělo takovou povahu, aby z něj bylo možné potenciální či faktický vznik újmy na zdraví paní V. K. spolehlivě dovozovat. Krajský soud připomíná, že sama paní V. K. při podání vysvětlení policistům dne 3. 7. 2019 ke svém zranění uvedla, že zranění břicha mělo být způsobeno (stejně jako poranění hlavy) zřejmě „*ulivem kopnutí od paní Pokorné*“. Ve vztahu k újmě na zdraví vzniklé paní V. K. chybí jednoznačné prokázání kauzálního nexu vedoucího bez důvodných pochybností k jednání žalobce v inkriminované situaci.
40. Naopak se krajský soud ztotožňuje se skutkovými závěry správních orgánů stran jednání žalobkyně, která ostatně nepopírala, že paní V. K. udeřila hrnkem do hlavy, což jinak není na videozáznamu přímo zachyceno. Jedná se o způsob útoku, byť míněného v sebeobraně, který bez důvodných pochybností souvisí se vznikem tržné rány na hlavě paní V. K. Správné zjištění skutkového stavu nicméně nic nemění na tom, že správní orgány nemohou bez dalšího dovozovat odpovědnost žalobkyně za spáchání přestupku podle ust. § 7 odst. 1 písm. b) zákona o některých přestupcích, pokud řádně nevyhodnotí, zda lze její jednání považovat za zcela zjevně nepřiměřené trvajícímú útoku ze strany paní V. K. (zejména táhnutí žalobkyně v předklonu za vlasy).
41. Co se dále týče odpovědnosti žalobkyně za přestupek podle ust. § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích, jehož podstatou bylo, že žalobkyně paní V. K. nazvala „kurvou blbou“, „zmrdem“ a „pizdou“, nemá krajský soud o jeho spáchání žádné pochybnosti. Na pořízených nahrávkách je mimo jiné s ohledem na identitu hlasu spolehlivě zachyceno, jak žalobkyně jednotlivé nadávky vyslovila, přičemž tak ve vztahu k některým z nich učinila dokonce ve chvíli, kdy nebyla do fyzického konfliktu se žalobkyní přímo zapojena. K tomu je vhodné doplnit, že každý z těchto slovních výroků by sám o sobě naplňoval skutkovou podstatu daného přestupku, přičemž žalobkyně potvrdila, že alespoň dva z nich na adresu paní V. K. vyslovila.

42. Ačkoliv se nepochybně jednalo o impulzivní reakci žalobkyně v důsledku vyhrocené situace, odpovědnosti za přestupek podle ust. § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích ji to nijak nezprošťuje. Současně nelze uvažovat o tom, že by její jednání mohlo být učiněno v nutné obraně, protože slovní nadávky uvedeného (hrubého a urážlivého) charakteru nejsou za daných okolností způsobily trvalý nebo přímo hrozící útok na právně chráněný zájem odvrátit. Stejně tak není relevantní, zda byly jednotlivé nadávky vysloveny tzv. z očí do očí, anebo spíše do prostoru, ve kterém se paní V. K. bezprostředně nacházela. Ve vztahu k těmto skutkovým zjištěním a jejich právní kvalifikaci proto nemá zdejší soud žádné výhrady.
43. S ohledem na důvody zrušení napadeného rozhodnutí se již krajský soud důvodností dalších žalobních námitek (mimo jiné stran výše správního trestu) nezabýval, protože by jejich vypořádání bylo nadbytečné.

VII. Závěr a náklady řízení

44. Po důkladném přezkoumání napadeného rozhodnutí a řízení, které mu předcházelo, tedy shledal krajský soud žalobní námitky nepřezkoumatelnosti a nedostatečného zjištění skutkového stavu jako důvodné a nezbylo mu tak, než napadené rozhodnutí v dotčených výrocích zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení (výrok I.). V této souvislosti krajský soud žalovanému ukládá, aby v navazujícím řízení ve vztahu k přestupku žalobce buď za účelem zjištění skutkového stavu věci bez důvodných pochybností provedl další dokazování, popř. již provedené důkazy řádně hodnotil, nebo postupoval v souladu se zásadou *in dubio pro reo*, neboť žalobci nebylo spáchání přestupku spolehlivě prokázáno. Pakliže žalovaný přesto dospěje k závěru, že se žalobce přestupku podle ust. § 7 odst. 1 písm. b) zákona o některých přestupcích dopustil, musí se stejně jako v případě odpovědnosti žalobkyně za tentýž přestupek řádně zabývat tím, zda jeho přestupkové jednání nelze považovat za nutnou obranu, a to ve vazbě na zohlednění zákonné podmínky její zcela zjevné nepřiměřenosti. Tímto právním názorem krajského soudu je žalovaný v dalším řízení vázán (ust. § 78 odst. 5 s. ř. s.).
45. O náhradě nákladů soudního řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci měli plný úspěch ve věci žalobci, proto mají právo na náhradu nákladů řízení. Pokud jde o výši odměny za zastoupení žalobců, vycházel soud - vzhledem ke spojení věcí - při stanovení výše odměny za zastupování z ustanovení § 12 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), podle něhož při spojení dvou a více věcí, pro něž spojení ke společnému projednání není stanoveno jiným právním předpisem, se za tarifní hodnotu považuje součet tarifních hodnot spojených věcí.
46. Tarifní hodnota u žalob na přezkoumání rozhodnutí správního orgánu je částka 50 000 Kč (§ 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu). Součet tarifních hodnot za 2 spojené věci představuje částku 100 000 Kč. Odměna za jeden úkon právní služby z této tarifní hodnoty představuje částku 5 100 Kč (§ 7 bod 5 advokátního tarifu). Ze soudního spisu poté vyplývá, že žalobcům vznikly náklady řízení za zaplacené soudní poplatky ve výši

6 000 Kč a na odměně právního zástupce vznikly náklady za 2 úkony právní služby (převzetí a příprava věci, sepsání žaloby) po 5 100 Kč podle ust. § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) advokátního tarifu, a dále má nárok na 2x režijní paušál po 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Jelikož zástupce žalobce krajskému soudu doložil, že je plátcem DPH, zvýšil krajský soud náhradu odměny za právní zastoupení o částku připadající na tuto daň. Celkem je tedy žalovaný povinen žalobci na nákladech řízení nahradit částku 19 068 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí. Úspěch žalobců ve věci byl rovnocenný (každý byl v plném rozsahu úspěšný ve vztahu k jím napadenému výroku napadeného rozhodnutí), a proto nevyplývá-li z jejich vzájemného poměru úhrady nákladů řízení jinak, náleží každému z nich polovina z této částky.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 30. května 2022

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.